

**ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ**

от одитен доклад № 0300100921
за извършен одит на изпълнението „Ефективност при управлението на Природен парк
„Витоша”, за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2021 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50 от Закона за Сметната палата и издадена заповед № ПК-03-01-002 от 10.08.2023 г., изменена със заповед № ПК-03-01-007 от 30.09.2024 г. на заместник-председателя на Сметната палата е извършена проверка за изпълнението на препоръките по одитен доклад № 0300100921 за извършен одит на изпълнението „Ефективност при управлението на Природен парк „Витоша“ за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2021 г.

На основание чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата, окончателният одитен доклад е приет с Решение № 414 от 20.09.2023 г. на Сметната палата (Протокол № 35)

На основание чл. 49, ал. 1 от Закона за Сметната палата, окончателният одитен доклад е изпратен на министъра на околната среда и водите с 8 (осем) препоръки; на министъра на земеделието и храните с 3 (три) препоръки; на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите с 5 (пет) препоръки; на кмета на Община Перник с 2 (две) препоръки и на кмета на община Самоков с една препоръка, насочени към подобряване на управлението на Природен парк „Витоша“. Срокът за изпълнение на препоръките е определен до 30.06.2024 г.

На основание чл. 50, ал. 2 от ЗСП в определения срок, министърът на околната среда и водите¹ и изпълнителният директор на Изпълнителна агенция по горите² уведомяват председателя на Сметната палата за предприетите действия за изпълнение на дадените с доклада препоръки. От министъра на земеделието и храните, кмета на Община Перник и кмета на община Самоков не са постъпили писмени уведомления за предприетите мерки за изпълнение на дадените препоръки.

Проверката има за цел да се установи съответствието между дадените препоръки в одитния доклад по чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата, получената информация от одитираните организации и действително предприетите мерки и извършени действия за изпълнението им.

РЕЗУЛТАТИ

I. При осъществения контрол за изпълнението на препоръките, адресирани към министъра на околната среда и водите е установено:

По препоръка 1. *Във връзка с осигуряване на ефективно управление на природните паркове да се възложи извършването на функционален анализ, чрез който да се оцени релевантността на функциите и задълженията към правомощията и отговорностите на всички участници в управлението на природните паркове, като се предприемат действия за осигуряване на участието и на представители на отговорните институции.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част „Констатации и оценки“, раздел I, т. 1.2.1. от окончателния одитен доклад, относно установеното систематично и дългогодишно забавяне на финализирането на стартираните от възложителите процедури за приемане на планове за управление на природните паркове и тяхната актуализация, което заплашва ефективността и устойчивостта на управлението на защитените територии. Установените фактори, които оказват влияние върху този процес са свързани както с пропуски и слабости в ръководството, организацията, изпълнението и контрола върху процеса, така и с липсата на достатъчен капацитет и опит на участниците, включително с наличието на разнопосочни интереси, които възпрепятстват приемането на плановете.

Законът за защитените територии (ЗЗТ) изисква десетгодишните планове за управление на природните паркове да се възлагат от министъра на околната среда и водите и да се внасят за утвърждаване в Министерския съвет, след заключение на Висшия

¹ Писмо вх. № 04-10-9-#1/12.06.2024 г. от директора на инспектората към МОСВ; Писмо вх. № 04-10-13#2/21.06.07.2024 г. от дирекция Вътрешен одит към МОСВ; Писмо вх. № 04-10-9-#2/10.07.2024 г. от министъра на околната среда и водите

² Писмо вх. № 12-25-36-#2/14.08.2024 г. от изпълнителния директор на ИАГ

експертен екологичен съвет при МОСВ.³ Организирането на разработването на планове за управление в защитените територии също е изрично регламентирано в ЗЗТ⁴, като тази отговорност е възложена на директорите на регионалните органи на МОСВ в своите райони на действие. Същевременно, със Закона за горите на Изпълнителна агенция по горите (ИАГ) също е възложено организирането на разработването на плановете за управление на природните паркове, както и контрола върху тяхното изпълнение.⁵ Двамата специални закона възлагат изпълнението на една и съща функция на две различни институции, без да са разграничени ясно кои са процесите и специфичните дейности, които всяка от тях трябва да изпълни в рамките на своята компетентност и сфера на действие за да се постигне крайния резултат. Създава се неяснота и риск за ефективното и своевременно разработване, приемане и актуализиране на плановете за управление на природните паркове.

За изпълнение на препоръката от министъра на околната среда и водите, със Заповед № РД-193 от 14.03.2024 г. е създадена работна група в състав от трима членове служители на МОСВ, като за председател и заместник-председател са определени директора на „Национална служба за защита на природата“ (НСЗП) и началник на отдел „Защитени територии“ на дирекцията. Сформираната работна група е със задача да изготви функционален анализ, във връзка с осигуряване на ефективно на управление на природните паркове, чрез който да се оцени релевантността на функциите и задълженията към правомощията и отговорностите на всички участници в управлението на природните паркове. Със заповедта е определено работната група да приключи работата си в тримесечен срок от издаване на заповедта. В състава ѝ не са включени членове и представители на другите отговорни институции, които имат задължения и функции към управлението на природните паркове, а е дадена възможност само да участват на заседанията на работната група.⁶

По данни на МОСВ, към месец октомври 2024 г. няма извършен функционален анализ, който да оценява релевантността на функциите и задълженията към правомощията и отговорностите на всички участници в управлението на природните паркове.

Препоръка 1 не е изпълнена.

По Препоръка 2. За да се осигури своевременно изпълнение на законовите разпоредби за приемане и актуализиране на плановете за управление на природните паркове, да се предприемат действия за нормативно регламентиране на краен срок за реализиране на възможността плановете за управление да се възлагат от други институции и организации, след изтичането на който министърът на околната среда и водите и неговата администрация следва да предприеме действия за тяхното възлагане в разумен срок.

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 1.2.1. от окончателния одитен доклад, установеното несвоевременно изпълнение на законното изискване за приемане на планове за управление на природните паркове и тяхната актуализация.

В законовите разпоредби не е определен срок, в който може да се реализира допуснатата възможност плановете за управление да се възлагат и от собствениците, общини, неправителствени организации или сдружения и други, след съгласуване с министъра на околната среда и водите или с оправомощено от него длъжностно лице, което създава рискове за своевременното изпълнение на изискването. Както в ЗЗТ, така и в Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии, не са определени случаите и крайният срок, в който може да се реализира законната възможност, допускаща възлагането да се реализира от други организации и институции.

³ Чл. 47, т. 4 от [ЗАКОН за защитените територии](#) , посл. изм. ДВ, бр. 102 от 8.12.2023 г.

⁴ Чл. 50, т. 2 от [ЗАКОН за защитените територии](#) , посл. изм. ДВ, бр. 102 от 8.12.2023 г.,

⁵ Чл. 156, ал. 1, т. 6 от [ЗАКОН за горите](#) , посл. изм. ДВ, бр. 67 от 9.08.2024 г., в сила от 1.07.2024 г.

⁶ Одитни доказателства № 3 и 3.1.

Поставянето на такъв срок е необходимо, за да се гарантира, че МОСВ ще има необходимото време да предприеме действия за изпълнение на законовите си задължения за възлагане на плана за управление и неговата актуализация и няма да бездейства, в случай че друга организация или институция не е реализирала своевременно тази възможност.

Със Заповед № РД-973 от 08.12.2023 г., изменена и допълнена със Заповед № РД-184 от 08.03.2024 г., издадени от министъра на околната среда и водите е определена работна група за подготвяне на предложение на изменение и допълнение на Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии със срок до месец юни 2024 г.⁷

Изготвен е проект на постановление на Министерския съвет (МС) за изменение и допълнение на Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, в който по чл. 11 са предвидени срокове за изпълнение за всеки етап от процедурата по разработване, приемане и одобряване на плановете за управление на защитените територии,, което следва да осигури своевременното изпълнение на законовите разпоредби за приемане и актуализиране на плановете за управление на природните паркове.⁸

Към месец октомври 2024 г. проектът на наредбата все още не е представен за вътрешно съгласуване с всички дирекции на МОСВ и разглеждане от Колегиума на министерството.

Препоръка 2 е в процес на изпълнение.

По Препоръка 3. *Да създаде необходимата организация за своевременно разработване, одобрение и внасяне за приемане на плановете за управление на природните паркове и тяхното актуализиране и да възложи извършването на контрол по спазване на изискванията на Закона за защитените територии и Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии във връзка с приемането и актуализирането на плановете на природните паркове.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 1.2.1. от окончателния одитен доклад, относно установеното при одита несвоевременно изпълнение на законното изискване за приемане на планове за управление на защитените територии и тяхната актуализация. Констатирано е нарушение на определените срокове в Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии по отношение на дългата продължителност на процедурата по утвърждаване и внасяне в МС на проектите на планове за управление, която продължава с години. Актуализацията на плана за управление на ПП „Витоша“ продължава повече от 7 години. Тази необяснимо дълга продължителност на процедурата по утвърждаване на плановете от МОСВ води до неактуалност на посочените данни и извършените проучвания, които са направени по време на изготвяне на проекта на план за управление и риск актуалното състояние на парка да не съответства на посоченото в плана.

За изпълнение на препоръката, през месеците август и септември 2024 г., от МОСВ са предприети действия за изменение на длъжностните характеристики на директора на дирекция НСЗП, началника на отдел „Защитени територии“, както и на трима експерти от отдела, по отношение на извършването на контрол по спазване на изискванията на Закона за защитените територии и Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии във връзка с приемането и актуализирането на плановете на природните паркове. В изменената длъжностна характеристика на директора на дирекцията са включени като основни задължения отговорности по контролиране на дейността на началниците на отдели „Натура 2000“ и „Защитени територии“, в т.ч. координиране и контролиране при провеждане на процедури по възлагането, приемането или утвърждаването на планове за управление на защитени територии. В длъжностните

⁷ Одитни доказателства № 3 и № 3.2

⁸ Одитни доказателства № 3 и № 3.8

характеристики на експертите от дирекция НСЗП е включено провеждане на процедури по приемане на планове за управление на защитени територии, съгласно чл. 60, чл. 61 и чл. 62 от ЗЗТ и Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, провеждане на процедури по възлагане на планове за управление на защитени територии, съгласно чл. 58, ал. 1 от ЗЗТ, участие в организирането на публични обсъждания на изпълнението на планове за управление на национални и природни паркове, участие в провеждане на процедури за обявяване на нови защитени територии съгласно глава трета от ЗЗТ.⁹

В Индикативната работна програма за 2024 г. на Програма „Околна среда 2021-2027 г.“, одобрена от Комитета за наблюдение е заложена процедура BG16FFPR002-3.014 „Разработване/актуализиране на планове за управление на защитени територии“, по приоритет „Биологично разнообразие“. В резултат от изпълнението на проектите се очаква да бъдат разработени и приети плановете за управление на 6 природни парка¹⁰, 6 резервата¹¹ и 16 поддържани резервата¹², за които няма актуални планове.¹³

За изпълнение на препоръката са предприети действия за възлагане на функции по извършване на контрол за спазване на изискванията на Закона за защитените територии и Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, във връзка с приемането и актуализирането на плановете на природните паркове.

За своевременно разработване, одобрение и внасяне за приемане на плановете за управление на природните паркове и тяхното актуализиране не са предприети действия за създаване на необходимата организация. Към месец октомври 2024 г. процесът по актуализацията на Плана за управление на Природен парк „Витоша“¹⁴ за периода 2015 - 2024 г. не е приключен и планът не е приет.

Препоръка 3 е изпълнена частично.

По Препоръка 4. *Да възложи извършване на вътрешен одит за установяване на причините за систематичното неизпълнение и/или несвоевременно изпълнение на нормативните изисквания в управлението на природните паркове и набелязване на препоръки за ефективно осъществяване на управленската отговорност на ръководството на структурите с възложени функции по управлението и контрола на природните паркове, по смисъла на чл. 46, ал. 1, т. 1 от Закона за защитените територии.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 1.2.1. от окончателния одитен доклад, относно необходимостта от извършване на вътрешен одит за установяване на причините за систематичното и дългогодишно забавяне на финализирането на стартираните от възложителите процедури за приемане на планове за управление на природните паркове и тяхната актуализация. Установено е, че факторите, които оказват влияние върху този процес, са свързани, както с пропуски и слабости в ръководството, организацията, изпълнението и контрола върху процеса, така и с липсата на достатъчен капацитет и опит на участниците, включително с наличието на разнопосочни интереси, които възпрепятстват приемането на плановете.

Във връзка с изпълнението на препоръката от министъра на околната среда и водите е издадена Заповед № РД-261 от 29.03.2024 г. за извършване от дирекция „Вътрешен одит“ на одитен ангажимент за увереност с предмет „Оценка на изпълнението на нормативните изисквания в управлението на природните паркове за периода 01.01.2022 г. - 01.03.2024 г.“ в дирекция НСЗП в МОСВ. Извършването на одитния ангажимент е с цел да се оцени степента на изпълнение на нормативните изисквания в управлението на природните

⁹ Одитни доказателства № 3 и № 3.3.

¹⁰ ПП „Врачански Балкан“, ПП „Златни пясъци“, ПП „Шуменско плато“, ПП „Рилски манастир“, ПП „Странджа“ и ПП „Сините камъни“

¹¹ Резерватите „Камчия“, „Кастраклий“, „Казаните“, „Сосковчето“, „Калиакра“ и „Църна река“

¹² Поддържани резервати „Острица“, „Габра“, „Балтата“, „Момчиловски дол“, „Шабаница“, „Тъмната гора“, „Конски дол“, „Патлейна“, „Дервиша“, „Момин град“, „Вълчи проход“, „Киров дол“, „Върбов дол“, „Хайдушки чукар“, „Калфата“ и „Амзово“.

¹³ Одитно доказателство № 3

¹⁴ Природен парк ВитошаПУ-Vitosha.com

паркове, установяване на причините за неизпълнение и/или несвоевременно изпълнение на нормативните изисквания в управлението на природните паркове с обхват, включващ анализ на управлението и контрола на природните паркове по смисъла на чл. 46, ал. 1, т. 1 от ЗЗТ¹⁵, изпълнение на нормативните изисквания за актуализиране на плановете за управление на природните паркове.¹⁶

За изпълнението на одитният ангажимент е изготвен одитен доклад ОАУ 2401 за извършен одитен ангажимент за увереност с предмет „Оценка на изпълнението на нормативните изисквания в управлението на природните паркове от дирекция НСЗП в МОСВ за периода 01.01.2022 г.-01.03.2024 г.“ от месец септември 2024 г., в който са отразени резултатите от извършената проверка и анализ на състоянието на плановете за управление на природните паркове, изпълнението на нормативните изисквания и предприети мерки за актуализирането им. Проверени са действащите планове за управление и подлежащите на актуализиране планове за управление, в т.ч. и актуализирането на плана за управление на ПП „Витоша“. Извършена е и проверка и на разработването на плана за управление на ПП „Сините камъни“, ПП „Странджа“ и ПП „Българка“, както и оценка на ефективността на осъществените контролни дейности от Регионалните структури на МОСВ и дирекция НСЗП. Окончателният одитен доклад е изпратен до министъра на околната среда и водите и до дирекция „Национална служба за защита на природата“ в МОСВ.¹⁷

В одитния доклад е констатирано несвоевременно изпълнение на нормативните изисквания в управлението на природните паркове, за което е дадена една препоръка.

Каре 1

1. Констатирани слабости в организацията на работа на дирекция НСЗП, изразяващи се в следното:

- дирекция НСЗП работи без разписани правила и процедури, регламентиращи организацията на работа на дирекцията, функциите и задачите, сроковете и отговорности, което оказва негативен ефект върху постигане целите на дирекцията и в частност върху изпълнението и контрола върху одитирания процес;
- функционалната характеристика на дирекцията е изготвена твърде общо, без да са определени задачите, съответстващи на конкретната длъжност и отговорност, координация на различните видове задачи и връзки между отделните служители и отдели;
- административният капацитет е недостатъчен за осъществяване на сложните и дълготрайни процедури, свързани с разработването, приемането и актуализирането на плановете за управление на природните паркове.

2. Препоръка:

- да се разработят Вътрешни правила, регламентиращи организацията на работа на дирекцията, функциите и задачите, процедурите за изпълнение на дейностите, изискванията и задълженията на експертите, организацията на работа, нива на докладване, и срокове. В Правилата да се включи раздел, регламентиращ начина на осъществяване на методическото ръководство и контрол със съответните отговорници, срокове, координация, начин на докладване и проследяване на изпълнението.

В следствие на извършения одитен ангажимент са установени факторите, които оказват влияние върху несвоевременното планиране и/или актуализиране на плановете за управление на природните паркове, които са идентични с идентифицираните от Сметната палата при извършения одит за управлението на ПП „Витоша“.¹⁸

Дирекция НСЗП представя с писмо с изх. № 95-00-4539-2 от 04.10.2024 г. на дирекция „Вътрешен одит“ одобрен от министъра на околната среда и водите План за действие за изпълнение на дадените препоръки, в който е определен срок за изпълнение 30 март 2025 г. и са представени действията за изпълнението на препоръката за разработване на Вътрешни правила на дирекция НСЗП за управление на природните паркове.

¹⁵ Чл. 46, ал. 1 Министерството на околната среда и водите и неговите регионални органи провеждат и осъществяват: 1. управлението и контрола в защитените територии, от [ЗАКОН за защитените територии](#)

¹⁶ Одитно доказателство № 3.2.

¹⁷ Одитни доказателства № 3 и № 3.4

¹⁸ Одитни доказателства № 3 и № 3.4

Препоръка 4 е изпълнена.

По Препоръка 5. *Да възложи на Инспектората към Министерството на околната среда и водите извършване на проверка на структурите, дейностите и процесите, ангажирани с осъществяване на отговорностите и функциите на министерството по управлението на природните паркове и установяване на причините за неизпълнението на законовите изисквания, в т.ч. да събере и анализира информация за причините за неефективната работа на структурите.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 1.2.1. от окончателния одитен доклад, относно необходимостта от извършване на проверка на структурите, дейностите и процесите, ангажирани с осъществяване на отговорностите и функциите на министерството по управлението на природните паркове и установяване на причините за неизпълнението на законовите изисквания. Факторите, които оказват влияние върху този процес са свързани, както с пропуски и слабости в ръководството, организацията, изпълнението и контрола върху процеса, така и с липсата на достатъчен капацитет и опит на участниците, включително с наличието на разнопосочни интереси, които възпрепятстват приемането на плановете.

Във връзка с изпълнението на препоръката от министъра на околната среда и водите е издадена Заповед № РД-90/01.02.2024 г., изменена със заповед № РД- 244/20.03.2024 г., с която се възлага на Инспектората на МОСВ извършването на планова проверка в Дирекция НСЗП и Регионалните инспекции по околна среда и водите (РИОСВ), в чиито териториален обхват попадат природните паркове в Република България. Съгласно заповедта проверката е тематична и обхваща дейностите по възлагане, организирането на изготвяне или актуализиране на плановете за управление на природните паркове, ангажираните с осъществяване на отговорностите и функциите структури на министерството, както и установяване на причините за неизпълнението на законовите изисквания на Глава четвърта, Раздел II от Закона за защитените територии и Наредбата за разработване на плановете за управление на защитени територии, в т.ч. събиране и анализиране на информация за причините за неефективната им работа. Проверката е извършена в периода от м. февруари до м. април 2024 г.¹⁹

За резултата от извършената проверка от Инспектората е представен на министъра на околната среда и водите доклад, в който са събрани и анализирани документи по отношение на дейностите по възлагане, организирането на изготвяне или актуализиране на плановете за управление на природните паркове, като са потвърдени всички констатации от одитния доклад на Сметната палата като са направени изводи и са дадени 13 препоръки към директора на дирекция Национална служба за защита на природата, директорите на Регионалните инспекции по околна среда и водите, в чиито териториален обхват попадат природните паркове и Стопанска дейност и човешки ресурси, със срок на изпълнение два месеца.²⁰

Извършената проверка от Инспектората към Министерството на околната среда и водите обхваща всички структури, дейности и процеси, ангажирани с осъществяване на отговорностите и функциите на министерството по управлението на природните паркове, като са установени причините за неизпълнението на законовите изисквания и причините за неефективната работа на структурите и са дадени адекватни препоръки.

Препоръка № 5 е изпълнена.

По Препоръка 6. *Да се предприемат действия за изменение и допълнение на Наредбата за разработване на плановете за управление на защитени територии, като се включат изисквания за времево обвързване на предложените мероприятия, програми,*

¹⁹ Одитни доказателства № 3, № 3.2 и № 3.5

²⁰ Одитни доказателства № 3 и № 3.5

дейности и проекти, включени в плановете за управление на природните паркове, както и тяхното остойностяване.

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 1.2.2. от окончателния одитен във връзка с констатирания проблем с дълго продължаващите процедури по утвърждаване и приемане на плановете за управление, като приетите плановете не са времево обвързани - не е посочен период на действие на плана, няма определени конкретни срокове, по години, за изпълнение на мерките, проектите, оперативните задачи, а също и в работните плановете. Установено е и наличие на посочени срокове, които са изтекли преди планът да бъде приет. Плановете за управление на природните паркове се разработват със структура определена в ЗЗТ и със съдържание, определено в наредбата за разработване на плановете за управление. Изискванията по отношение на плановете за управление не включват остойностяване на предложените мероприятия, програми, дейности и проекти, което създава риск по отношение на регулярното осигуряване на необходимите бюджетни средства за тяхната реализация при изпълнение на плана за управление.²¹

За изпълнението на дадената препоръка от МОСВ са предприети действия за изготвяне на Проект за изменение и допълнение на Наредба за разработване на плановете за управление на защитени територии. Със Заповед № РД-973 от 08.12.2023 г., изменена и допълнена със Заповед № РД-184 от 08.03.2024 г., издадени от министъра на околната среда и водите е определена работна група за подготвяне на предложение на изменение и допълнение на Наредба за разработване на плановете за управление на защитени територии със срок до месец юни 2024 г.²²

В изготвения проект на постановление на МС за изменение и допълнение на Наредбата за разработване на плановете за управление на защитени територии в параграф 14 е предложено изменение на Приложение № 1 към чл. 5, ал. 1 от Наредбата, в което е предвидено изменение на структурата на плана за управление на защитените територии, като в Част 4. „Оперативни задачи и предписания за опазване и ползване“ са включени нови подточки - като 4.6 „Работен план“, 4.7. „Календарен график за реализация на плана за управление на защитената територия“ и 4.8. „Стойностна сметка (Прогнозна стойност) за изпълнение на плана за управление на защитената територия“.²³

Към месец октомври 2024 г. проектът на наредбата е на етап представяне за вътрешно съгласуване с всички дирекции на МОСВ и разглеждане от Колегиума на министерството.²⁴

Препоръка 6 е в процес на изпълнение.

По Препоръка 7. *Да създаде необходимата организация и да възложи отговорности за провеждане на публични обсъждания на изпълнението на плановете за управление, съобразно нормативните изисквания на Природен парк „Витоша“, на което да се канят за участие представители на заинтересованите държавни органи, областни управители, общини, научни и неправителствени организации, за спазване и изпълнение на нормативните изисквания на Закона за защитените територии.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 4.1.1. от окончателния одитен доклад, отнасяща се до въведеното нормативно изискване на всеки четири години да се организира публично обсъждане на изпълнението на плана за управление на природни паркове, организирано от МОСВ, на което се канят за участие представители на заинтересованите държавни органи, областни управители, общини, научни и неправителствени организации. Установено е, че за изпълнението на плана за управление на ПП „Витоша“ 2005-2014 г. от МОСВ не са организирани и не са

²¹ Чл. 57 от [ЗАКОН за защитените територии](#) посл. изм. ДВ, бр. 102 от 8.12.2023 г.

²² Одитни доказателства № 3 и № 3.2

²³ Одитни доказателства № 3 и № 3.8

²⁴ Одитни доказателства № 3

провеждани обществени обсъждания. От периода на действие до месец юни 2022 г. от министерството не са предприемани действия и няма инициентирано обществено обсъждане, с което е отнета възможността за изразяване на мнение и даване на обективна оценка от заинтересованите страни за степента на изпълнение на плана.

За изпълнение на препоръката през месец септември 2024 г. от министъра е утвърдена Функционална характеристика на дирекция НСЗП, в която са възложени отговорности на дирекцията, в т.ч. и на отдел „Защитени територии“ за провеждане на публични обсъждания на изпълнението на плановете за управление. В раздел V „Основни функции на дирекцията“ и в раздел VI. “Функционална характеристика на отдел „Защитени територии“ е определено осъществяването на функции и дейности за организиране на публични обсъждания на изпълнението на плановете за управление на национални и природни паркове.²⁵

В утвърдените през месец септември 2024 г. длъжностни характеристики на началника на отдел „Защитени територии“ и на трима експерти от отдела в преките задължения е определена отговорност за участие в организирането на публични обсъждания на изпълнението на плановете за управление на национални и природни паркове.²⁶

Препоръка 7 е изпълнена.

По Препоръка 8. *Да се предприемат действия за въвеждане на нормативно изискване за проследяване и отчитане на изпълнението/неизпълнението на целите от плана за управление на защитените територии и изготвянето на годишни, междинни и окончателни отчети.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел II, т. 1. от окончателния одитен доклад за неизпълнение и частично изпълнение към края на 2021 г. на предвидените оперативни цели, приоритети, програми и проекти, заложиени в плана на управление на ПП „Витоша“ за периода 2005-2014 г. От МОСВ не е извършван преглед на изпълнението на плана на управление на ПП „Витоша“ 2005-2014 г., и от дирекция ПП „Витоша“ не са изготвени междинни и окончателни отчети за изпълнението на целите и задачите от плана, и 7 (седем) години след изтичане срока за изпълнение на Плана за управление на ПП „Витоша“ 2005-2014 г. 25 на сто от определените в него оперативни цели все още не са постигнати.

В изготвения от МОСВ Проект за изменение и допълнение на Наредба за разработване на плановете за управление на защитени територии е предложено допълнение в структурата на плана за управление на защитените територии по „Приложение № 1“ към чл. 5, ал. 1 от Наредбата в Част 4: „Оперативни задачи и предписания за опазване и ползване“, 4.5. „Годишни отчети към МОСВ“, както и в Част 5: „Преглед на изпълнението на целите и задачите“, 5.1. „Преразглеждане на целите“ и 5.2. „Преразглеждане на задачите“.

Към месец октомври 2024 г. проектът на наредбата е на етап представяне за вътрешно съгласуване с всички дирекции на МОСВ и разглеждане от Колегиума на министерството.²⁷

Препоръка 8 е в процес на изпълнение.

II. При осъществения контрол за изпълнението на препоръките, адресирани към министъра на земеделието и храните е установено:

²⁵ Одитни доказателства № 3 и 3.3.

²⁶ Одитни доказателства № 3 и 3.3.

²⁷ Одитни доказателства № 3

По препоръка 1. *За повишаване на ефективността от координацията при решаването на проблеми със състоянието на сградите и съоръженията на територията на парка и своевременно сигнализиране на компетентните органи за констатирани нарушения, да възстанови дейността на междуведомствената работна група, като изрично определи изисквания и срокове за докладване на резултатите от дейността ѝ, в т. ч. отчитане на напредъка по отстраняване на констатираните проблеми и предложения за последващи действия.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 4.1.4. от окончателния одитен доклад, относно дейността на междуведомствената работна група (МРГ), свързана с обхождане и определяне състоянието на сградния фонд. На създадената МРГ за решаване на проблеми, произтичащи от сградния фонд, находящ се на територията ПП „Витоша“ са възложени функции по: обследване и констатиране външното състояние на сгради, съоръжения (вкл. спортни и детски) и околното им пространство; извършване на проверки и за установяване състоянието на съоръженията за пречистване на отпадъчни води към обекти, формиращи отпадъчни води; предоставяне на експертно мнение/становища по установените проблеми при извършените обследвания и проверки и предлагане на начини за тяхното решаване; при констатирани нарушения незабавно сигнализиране компетентните органи и собствениците на обектите за предприемане на необходимите мерки. Дейността от МРГ е извършвана до 2019 г, като за 2020 г. и 2021 г. няма информация за изпълнявани дейности. Установено е, че в заповедта за назначаване на работната група липсват изисквания за срокове за изпълнение и докладване дейността на работната група.

В изпълнение на препоръката от министъра на земеделието и храните е издадена Заповед № РД 09-1083 от 14.10.2024 г. за определяне на състав, задачи и начин на работа на МРГ за решаване на проблеми, произтичащи от сградния фонд, собственост на МЗХ, „Югозападно държавно предприятие“ (ЮЗДП), гр. Благоевград и неговите териториални поделения и на ИАГ и нейните специализирани териториални звена, находящ се на територията на ПП „Витоша“, която отменя заповедта от 18.10.2017 г. за създадената МРГ.

В заповедта са определени съставът на междуведомствената работна група Задачите на работната група, възложени със заповедта са:

- да обследва и констатира състоянието на сгради, съоръжения (вкл. туристически алеи, заслони, спортни и детски площадки и др.) и околното им пространство, намиращи се на територията на Природен парк „Витоша“, които са собственост на МЗХ, ЮЗДП гр. Благоевград и неговите териториални поделения, и на ИАГ и нейните специализирани териториални звена;

- да извършва проверки и за установяване състоянието на съоръженията за пречистване на отпадъчни води към обекти собственост на МЗХ, ЮЗДП гр. Благоевград и неговите териториални поделения, и на ИАГ и нейните специализирани териториални звена, формиращи отпадъчни води на територията на Природен парк „Витоша“;

- да предоставя експертно становище по установените проблеми и да предлага начини за тяхното решаване;

- при констатирани нарушения незабавно да бъдат сигнализирани компетентните органи и собствениците на обектите, за предприемане на необходимите мерки.

Регламентиран е ред за свикване, който определя МРГ да се свиква на всеки 6 месеца с писмо-покана от председателя. За отразяване на работата на междуведомствената група за всяко заседание да се изготвят протоколи с предписания, констатации и срокове за изпълнение. Контролът по изпълнение на заповедта е възложен да се осъществява от ресорния заместник-министър.²⁸

Препоръка 1 е изпълнена.

²⁸ Одитни доказателства № 1 и № 1.1.

По препоръка 2. *Да създаде необходимата организация за спазване на процедурата по утвърждаване на ежегодните планове за съвместна дейност между дирекция Природен парк „Витоша“ и Югозападното държавно предприятие и изпълнение на задължението за изготвяне на доклад за изпълнението на плановете в края на отчетен период.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел II, т. 2.2. от окончателния одитен доклад за неспазване на изискванията на Споразумението за сътрудничество по отношение на изготвените планове за съвместни дейности между ЮЗДП и дирекция ПП “Витоша“ за 2018 г., 2019 г., 2020 г. и 2021 г., одобрени от директора на ИАГ и съгласувани от заместник-министъра на земеделието, храните и горите, които не са утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите. Препоръката дадена и във връзка с непредставянето на доклади за отчитане на изпълнението на плановете за съвместна дейност между дирекция ПП „Витоша“ и ЮЗДП през периода 2018 г. - 2021 г. в МЗХ и в ИАГ. Изпълнението на плановете за съвместна дейност следва да се отчита в края на отчетния период с доклад, изготвен от дирекция ПП „Витоша“ и ЮЗДП, изпратен чрез ИАГ в МЗХ. Липсата на годишни доклади за отчитане на изпълнението на съвместната дейност по споразумението пречатства отчитането на тази дейност в годишните доклади за изпълнението на дейността на дирекция ПП „Витоша“.

В подписаното споразумение с № ПО-01-11/10.02.2022 г. и № ДППОЗ-175/02.2022 г. между ЮЗДП и дирекция ПП „Витоша“ е регламентиран ред за съгласуване от изпълнителния директор на ИАГ и утвърждаване от ресорния заместник-министър на земеделието и храните на плановете за съвместна дейност. Съгласно чл. 2, ал. 2 и ал. 5 от Споразумението, е предвидено разработеният от държавното предприятие и дирекцията съвместен план най-късно до 15 октомври да бъде представен за съгласуване на изпълнителния директор на ИАГ, който в едномесечен срок от постъпването на плана в ИАГ се представя за утвърждаване от ресорния заместник-министър, като е предвидено че изпълнителният директор може да върне плана за доработване и допълване.²⁹

За изпълнение на препоръката от министъра на земеделието и храните, със Заповед № РД 49-370 от 14.10.2024 г. *регламентира редът за разработване, утвърждаване и отчитане на плановете за съвместни дейности*, разработени в изпълнение на сключени споразумения за сътрудничество между държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите и дирекциите на природните паркове. Определени са подробно действията по изготвяне, съгласуване и утвърждаване на плановете с посочени срокове и отговорности. Дирекция ПП „Витоша“ ежегодно до 15 септември представя на държавното предприятие, с което има сключено споразумение, проект на план за работа с дейности, за които ще е необходима финансова подкрепа от държавното предприятие. Държавното предприятие в 15 дневен срок изготвя окончателен план за съвместна дейност, който до 15 октомври представя на ИАГ за съгласуване. Изпълнителният директор на ИАГ в 15 дневен срок представя плана на ресорния заместник-министър за утвърждаване, който се произнася в едномесечен срок.³⁰

Със заповедта е определен и ред за отчитане на извършените дейности от плана за съвместна дейност с подробно посочени отговорности и срокове за изготвяне, съгласуване и представяне. Дирекция ПП „Витоша“ ежегодно до 15 януари изготвя отчет за извършените дейности по плана и до 31 януари го съгласува с държавното предприятие. Директорът на дирекцията представя съгласувания план чрез ИАГ на ресорния заместник-министър на земеделието и храните за утвърждаване. Контролът по изпълнение на заповедта е възложен да се осъществява от ресорния заместник-министър.³¹

Препоръка 2 е изпълнена.

²⁹ Одитни доказателства № № 1 и № 1.2.

³⁰ Одитни доказателства № № 1 и № 1.2.

³¹ Одитни доказателства № № 1 и № 1.2.

По препоръка 3. *За обезпечаване изпълнението на дейностите и мероприятията в защитената територия за постигане на дългосрочните цели от Плана за управление на Природен парк „Витоша“ да се предприемат действия за осигуряване на необходимия и достатъчен финансов ресурс, в т.ч. за поддържане на имотите държавна собственост на територията на парка, собственост на министерството.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел II, т. 3. от окончателния одитен доклад, относно обезпечаване изпълнението на дейностите и мероприятията, което следва да допринесе за ефективното управление на Природен парк „Витоша“. Постигнатото към края на 2021 г. изпълнение от 75 на сто от заложените в Плана за управление на ПП „Витоша“ за периода 2005-2014 г. дейности и задачи не допринесе в достатъчна степен за ефективното управление на защитената територия и за постигане на определените оперативни цели. Част от причините се дължат и на факта, че за изпълнението на дейностите и задачите не са положени достатъчно усилия за мобилизиране на допълнителни финансови ресурси, включително от извънбюджетни източници за подпомагане изпълнението на дългосрочните цели на ПУ на ПП „Витоша“.

За осигуряване на необходимия финансов ресурс за обезпечаване изпълнението на дейностите и мероприятията в защитената територия за постигане на дългосрочните цели от Плана за управление на ПП „Витоша“ от министъра на земеделието и храните са предприети действия, като през месец ноември 2023 г. е изготвено становище до министъра на финансите по Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2024 г. В становището е мотивирана необходимостта от предвиждане на допълнително необходими средства за издръжка в размер на 12 474 400 лв. с цел осъществяване на цялостния контрол в горския сектор от ИАГ, средства за поддържане на туристическата инфраструктура и архитектурни елементи в природните паркове, в т.ч. и на територията на ПП „Витоша“. Направените предложения не са приети.³²

С писмо от месец септември 2024 г. до Министерство на финансите отново са поискани допълнителни средства за осъществяване на цялостния контрол в горския сектор от ИАГ и за поддържане на туристическата инфраструктура и архитектурни елементи в природните паркове, в т.ч. и на територията на ПП „Витоша“.³³

За поддържане на имотите държавна собственост на територията на ПП „Витоша“, собственост на министерството е установено за:

- Хижа „Есперанто“ е предоставена от МЗХ за управление на ЮЗДП през 2019 г. Хижата е икономически неизгодна за предприятието, поради липсата на свободни значителни финансови средства необходими за въвеждането ѝ в експлоатационен режим. От ЮЗДП през месец септември 2024 г. е представена преписка за вземане на решение от министъра на земеделието и храните за обявяване на търг за продажба по реда на Закона за държавната собственост.³⁴

- Хижа „Ведра“ през месец януари 2019 г. е предоставена под наем за срок от 10 г. През месец януари 2024 г. от министъра на земеделието и храните са предприети действия по провеждане на търг за продажба имота по реда на Закона за държавната собственост. Процедурата е открита с Решение № РД 49-14/18.01.2024 г. на министъра на земеделието и храните. През месец март 2024 г. документацията е изпратена до областния управител на област София за финализиране на процедурата.³⁵

Препоръка 3 е изпълнена.

III. При осъществения контрол за изпълнението на препоръките, адресирани към изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите е установено:

³² Одитни доказателства № № 1 и № 1.3.

³³ Одитни доказателства № № 1 и № 1.3.

³⁴ Одитни доказателства № № 1 и № 1.3.

³⁵ Одитни доказателства № № 1 и № 1.3.

По препоръка 1. *Да създаде организация и да определи отговорни длъжностни лица по поддържането на връзки с държавни институции и организации в областта на културното наследство и организиране извършването на дейности за опазване на културното наследство в специализираното териториално звено дирекция Природен парк „Витоша“.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 2.2. от окончателния одитен доклад, поради липсата на определени отговорности за управлението на природния парк в областта на културното наследство. От дирекция ПП „Витоша“ не са определени длъжностни лица, в чийто длъжностни характеристики или други вътрешни актове да са вменени отговорности: за организиране и извършване на дейности за опазване на културното наследство, и за поддържането на връзки с държавни институции и организации в областта на културното наследство, поради пропуски в регламентацията на функциите и задълженията, което поражда риск относно осъществяването на тези дейности, независимо че на територията на ПП „Витоша“ има исторически и археологически паметници с национално и световно значение.

За изпълнение на препоръката от директора на дирекция Природен парк „Витоша“ са утвърдени следните длъжностни характеристики³⁶:

- на главен експерт „Връзки с обществеността“, която е връчена на 16.11.2023 г. В раздел V „Основни задължения“, т. 1 на длъжностната характеристика е предвидено задължение да се поддържат връзки и координира дейността на дирекция ПП „Витоша“ с ИАГ и нейните териториални поделения, РДГ, ЮЗДП, ДГС и ДЛС, с МОСВ, РИОСВ, централни и местни администрации, кметствата, общинските администрации, областните администрации, средствата за масова информация, учебните заведения, неправителствените природозащитни организации, туристически и спортни дружества и клубове, и др.;

- на главен експерт „по реализиране на проекти и връзки с донори“, връчена на длъжностното лице на 17.05.2024 г. В раздел V „Основни задължения“, т. 10 на длъжностната характеристика е предвидено да поддържа връзки с държавни институции и организации в областта на културното наследство, както и извършването на дейности за опазване на културно наследство на територията на парка.

През месец август 2024 г. директора на дирекцията информира изпълнителния директор на ИАГ за предприетите мерки за изпълнение на дадената препоръка и за определени длъжностни лица за поддържане на връзки с държавни институции и организации, в т.ч. и в областта на културното наследство.

С възложените отговорности и задължения чрез длъжностни характеристики на конкретни длъжностни лица - главен експерт „Връзки с обществеността“ и главен експерт „Реализиране на проекти и връзки с донори“ е създадена организация за поддържането на връзки с държавни институции и организации, в т.ч. в областта на културното наследство.

Препоръка 1 е изпълнена.

По препоръка 2. *Да се предприемат действия, за осъществяване на контрол върху ефективното осъществяване на функциите и задачите, възложени на Консултативния съвет, в т.ч. за провеждането на редовни заседания поне веднъж годишно.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 4.2. от окончателния одитен доклад относно непровеждането от Консултативния съвет на заседания през 2019 г. и 2021 г. и регламентираното с Правилника за дейността на КС към дирекция ПП „Витоша“ изискване заседанията на съвета да се провеждат веднъж годишно и при необходимост да се свикват извънредни заседания. Изискването за ежегодно свикване на Консултативния съвет не е спазено. Констатирано е, че през периода 2018 г.- 2021 г. са проведени само две заседания на Консултативния съвет на 03.04.2018 г. и на

³⁶ Одитни доказателства № 2

21.07.2020 г. Предвидена е възможност за предложения за включване на въпроси в дневния ред на Консултативния съвет, които могат да се правят от всеки член на Консултативния съвет, но не са въведени процедурни изисквания за отправянето и гласуването на предложенията за включване на точки в дневния ред, което води до не разглеждане на въпроси свързани с парка.

Във връзка с направената препоръка от изпълнителния директор на ИАГ е утвърден през месец юли 2024 г. нов правилник за дейността на Консултативния съвет. С Правилника се променя редът за свикване на заседания и уведомяване на участниците, като промените осигуряват редовно провеждане на заседания и ефективното функциониране на съвета. Въведени са три основания за свикване на КС³⁷:

- въз основа на решение, взето на последното заседание;
- по инициатива на минимум 25 на от членовете;
- при необходимост, свързана с функциите и задачите на съвета.³⁸

В Правилника на КС към дирекция ПП „Витоша“ е предвиден задължителен едномесечен срок за уведомяване на членовете за датата, мястото, часа и дневния ред на предстоящо заседание, вместо предходното изискване за уведомяване най-малко 5 дни, с което се осигурява възможност за ефективно участие и подаване на предложения.³⁹ Техническото и организационно осигуряване на КС се извършва от дирекцията на ПП „Витоша“, като секретаря на съвета има задължение да информира заинтересованите страни за дейността на КС. Изпълнението на правилника е възложено на директора на дирекция ПП „Витоша“.⁴⁰

С утвърдената длъжността характеристика за главен експерт „Връзки с обществеността са възложени на определено длъжностно лице⁴¹ задължения и отговорности за разпращане на документи, свързани с работата на КС и изпълнение на функциите на секретар, които съгласно Правилника са да организира подготовката на заседанията, да води отчета за взетите решения и да координира изпълнението им, както и да информира заинтересованите страни за дейността на КС.⁴²

Препоръка 2 е изпълнена.

По препоръка 3. *Да се определят отговорни длъжностни лица за публикуване на информацията за дейността на Консултативния съвет на интернет страницата на дирекция Природен парк „Витоша“.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 4.2. от окончателния одитен доклад за липсата на публикувана информация за дейността на консултативния съвет на интернет страницата на дирекция ПП „Витоша“. На електронната страница на дирекция ПП „Витоша“, в секция „документи“ са публикувани протоколите от проведените годишни заседания от 2018 г. и от 2020 г. В рубриците „Новини“; „Консултативен съвет“; „Документи“ или др. няма публикувана информация за дейността на КС, както и за изпълнението на определените в Правилника функции и задачи.

С утвърдената от директора на дирекция ПП „Витоша“ длъжностна характеристика на главен експерт „Връзки с обществеността“, връчена на 16.11.2023 г. са предприети действия за изпълнение на препоръката. В раздел V „Основни задължения“, т. 9 на длъжностната характеристика е включено задължение за публикуване на информация за дейността на Консултативния съвет. В раздела като задължение е предвидено, заемащият длъжността да изпълнява функциите на секретар на съвета (т. 7).⁴³

³⁷ Одитно доказателство № 2

³⁸ чл. 8 от Правилника за дейността на Консултативния съвет от 20.05.2024 г., Писмо рег. № ДПП03-1188-09.08.2024 от директора на дирекция Природен парк „Витоша“ до изпълнителния директор на ИАГ

³⁹ чл. 9 от Правилника за дейността на Консултативния съвет от 20.05.2024 г., представен с писмо рег. № 24297/08.10.2024 г. на ИАГ

⁴⁰ чл. 3, ал. 4; чл. 5, т. 3 и § 2 от +аклочителните разпоредби на Правилника за дейността на Консултативния съвет от 20.05.2024 г., представен с писмо рег. № 24297/08.10.2024 г. на ИАГ

⁴¹ Одитно доказателство № 2

⁴² Одитно доказателство № 2

⁴³ Одитно доказателство № 2

През месец август 2024 г. директора на дирекцията информира изпълнителния директор на ИАГ за предприетите мерки за изпълнение на дадената препоръка и за определеното длъжностно лице за публикуване на информацията за дейността на Консултативния съвет.⁴⁴

Препоръка 3 е изпълнена.

По препоръка 4. *Да се предприемат действия за разработването и внедряване на общ ред и инструкции за изготвяне на годишните планове на дирекции за управление на природните паркове, с което да се осигури качество на процеса на планиране на дейността им.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел II, т. 2.1. от окончателния одитен доклад във връзка с непредприети действия от ИАГ за разработване и внедряване на общ ред и инструкции за изготвяне на годишните планове на създадените дирекции за управление на природните паркове, въпреки че е налице нормативно изискване за тяхното утвърждаване от изпълнителния директор, което създава риск за ефективността и качеството на процеса по планиране. Нормативно изискване е дирекция ПП „Витоша“ да разработва годишни планове за дейностите по опазване и възстановяване на биологичното разнообразие, поддържане и развитие на туристическата инфраструктура, образователни програми и други в съответствие с плановете за управление на природните паркове, които да се представят за утвърждаване от изпълнителния директор на ИАГ. Разработените от дирекцията проекти на бюджети по мероприятия не са утвърждавани от изпълнителния директор на ИАГ, независимо от това, че на тяхна база е разработван и утвърждаван бюджета на дирекцията ПП „Витоша.

В изпълнение на препоръката, от ИАГ се предприети действия за актуализация на устройствените правилници на природните паркове, като е изготвен проект на „Устройство правилник на дирекциите на природните паркове в България“, отнасящ за всички на дирекции на природните паркове. В проекта е заложено⁴⁵:

- нови срокове за представяне за утвърждаване от изпълнителния директор на ИАГ на годишните работни планове - до 31 януари на съответната година (чл. 8, т. 4 от проекта за УП на ПП);

- в глава „Функции и задачи“ за разработването на годишния план за работа през следващата календарна година е добавено, че планът включва всички финансово осигурени дейности (чл. 5, т. 37 от проекта за УП на ПП);

- в глава „Финансиране“ е предвидено утвърждаването от изпълнителния директор на ИАГ на годишния работен план на дирекцията да се извършва в 14-дневен срок след утвърждаването на бюджета на дирекциите на природните паркове за съответната година, с което се гарантира включване в плана и изпълнение на дейности, за които има осигурен финансов ресурс.

Устройство правилник на природните паркове е приет и обнародван в ДВ бр. 1 от 3.01.2025 г.⁴⁶

Препоръка 4 е изпълнена.

По препоръка 5. *Да определи отговорно звено, което да осъществява контрол върху изпълнението на Споразумението за сътрудничество между дирекция Природен парк „Витоша“ и Югозападното държавно предприятие и за спазването на изискването за докладване на изпълнението на ежегодния план за съвместна дейност.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел II, т. 2.2. от окончателния одитен доклад във връзка с непредставянето на доклади за

⁴⁴ Одитно доказателство № 2

⁴⁵ Одитно доказателство № 2.1.

⁴⁶ <https://www.ciela.net/svobodna-zona-darjaven-vestnik/issue/7257/published>

отчитане на изпълнението на плановете за съвместна дейност между дирекция ПП „Витоша“ и ЮЗДП през периода 2018 г. - 2021 г. в МЗХ и в ИАГ. Изпълнението на плановете за съвместна дейност следва да се отчита в края на отчетния период с доклад, изготвен от дирекция ПП „Витоша“ и ЮЗДП, изпратен чрез ИАГ в МЗХ. Липсата на годишни доклади за отчитане на изпълнението на съвместната дейност по споразумението пречатства отчитането на тази дейност в годишните доклади за изпълнението на дейността на дирекция ПП „Витоша“.

В изпълнение на препоръката от изпълнителния директор на ИАГ е издадена Заповед № 991 от 29.10.2024 г., с която началникът на отдел „Стопанисване на горските територии“ в дирекция „Горско стопанство“ е определен да осъществява административно-техническите дейности по съгласуване на годишните планове, както и контрол по тяхното изпълнение, във връзка със сключени споразумения за сътрудничество между държавните предприятия и дирекции на природни паркове.⁴⁷

Заповедта е издадена във връзка с определения ред от министъра на земеделието и храните за разработване, утвърждаване и отчитане на плановете за съвместни дейности в изпълнение на сключени споразумения за сътрудничество между държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите и дирекциите на природните паркове.⁴⁸

Препоръка 5. е изпълнена.

IV. При осъществения контрол за изпълнението на препоръките, адресирани към кмета на община Перник е установено:

По препоръка 1. За ефективно изпълнение на правомощията на общината да се предприемат действия за създаване на организация и определяне на функции/отговорности за изпълнение на задълженията по Закона за защитените територии.

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 2.3. от окончателния одитен доклад по отношение на неопределяне на функции и отговорности за изпълнение на задълженията по Закона за защитените територии. Констатирана е липса в Устройствения правилник на община Перник на определени функции, свързани с прилагането на принудителни административни мерки и налагането на административни наказания по ЗЗТ. Функции и отговорности за стопанисване, опазване и охраняване на горските територии по отношение на ПП „Витоша“ имат и общините, на чиято територия попада парка.⁴⁹

За изпълнение на дадената препоръка от кмета на община Перник през месец ноември 2023 г. са предприети действия за определяне на отговорности за изпълнение на задълженията по Закона за защитените територии. Изменен и допълнен е чл. 6, ал. 1, т. 26 на Устройственият правилник на общинска администрация гр. Перник, в които е регламентирано кметът на общината да изпълнява задълженията си по Закона за защитените територии.⁵⁰

От кмета на община Перник е издадена Заповед № 2337 от 20.11.2023 г. за определяни на лица, служители на Община Перник да осъществяват контрол върху територията на община Перник, попадаща в границите на Природен парк „Витоша“ и при констатирани нарушения да съставят актове за установяване на административни нарушения в рамките на тяхната компетентност. Определените със заповедта служители са от отдел „Инвестиционно проектиране и контрол по строителството“, отдел „Инвестиции, екология и озеленяване“ и от звено „Общински инспекторат“ на община Перник.⁵¹

⁴⁷ Одитно доказателство № 2.1.

⁴⁸ Одитно доказателство № 1.2.

⁴⁹ Чл. 52, ал. 1 от [ЗАКОН за защитените територии](#) посл. изм. ДВ, бр. 102 от 8.12.2023 г.

⁵⁰ Одитни доказателства № 4 и № 4.1.

⁵¹ Одитно доказателство № 4.1.

Препоръка 1 е изпълнена.

По препоръка 2. *Да се разработи и утвърди вътрешен ред, в т.ч. да се определят отговорни длъжностни лица в структурните звена на общината и в общинското дружество „Общински гори-Перник“ ЕООД за изпълняване на дейностите по стопанисване на общинските гори, попадащи на територията на природен парк „Витоша“.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т 2.3. от окончателния одитен доклад във връзка с установените пропуски по стопанисването и опазването на частта от Природен парк „Витоша“, която попада на територията на община Перник и осъществявани от „Общински гори-Перник“ ЕООД, като контролът на дейността на общинското търговско дружество се извършва под общото ръководство на Общински съвет-Перник. Констатирано е, че от община Перник не е създаден и установен процедурен ред за осъществяване на стопанисването, опазването и охраната в защитената територия на ПП „Витоша“ между структурните звена на общината и „Общински гори-Перник“ ЕООД, както и непредоставената информация от „Общински гори-Перник“ ЕООД за създаден процедурен ред и определени отговорни длъжностни лица, които да осъществяват стопанисване на общинските гори, попадащи на територията на природен парк „Витоша“.

За изпълнение на дадената препоръка за създаването на ред за осъществяване на стопанисването, опазването и охраната в защитената територия на ПП „Витоша“ между структурните звена на общината и „Общински гори-Перник“ ЕООД, през 2023 г. са разработени и утвърдени, от управителя на „Общински гори-Перник“ ЕООД, „Вътрешни правила за опазване и контрол на горските територии, собственост на община Перник, находящи се на територията на ПП „Витоша“ и стопанисвани от „Общински гори-Перник“ ЕООД“. Вътрешните правила уреждат условията и реда за осъществяване на контрол и опазване на общинските горски територии, собственост на община Перник. Дейностите се осъществяват от служители на „Общински гори Перник“ ЕООД за горските територии на ПП „Витоша“, както и допълнително от служители на община Перник, утвърдени със заповед на кмета.⁵²

Със заповед № 2176 от 26.10.2023 г. на кмета на община Перник са определени отговорни длъжностни лица в структурните звена на общината и в общинското дружество „Общински гори Перник“ ЕООД, които да изпълняват задължения по ЗЗТ., както и да оптимизират управлението и охраната в общинските горски територии на ПП „Витоша“ и при констатирани нарушения да съставят актове за установяване на административни нарушения.⁵³

Препоръка 2 е изпълнена.

V. При осъществения контрол за изпълнението на препоръките, адресирани към кмета на община Самоков е установено:

По препоръка 1. *За ефективно изпълнение на правомощията на общината да се предприемат действия за създаване на организация и определяне на функции/отговорности за изпълнение на разпоредбите на ЗЗТ, в т.ч. и на регламентиранияте принудителни административни мерки, административни нарушения и наказания.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 2.3. от окончателния одитен доклад, относно неопределяне на функции и отговорности за изпълнение на разпоредбите на ЗЗТ, в т.ч. и за налагане на регламентиранияте принудителни административни мерки, административни нарушения и

⁵² Одитно доказателство № 4.1.

⁵³ Одитни доказателства № 4 и № 4.1.

наказания. В Устройствения правилник на общинската администрация-гр. Самоков липсват разпоредби, с които да се регламентират функциите и отговорностите, свързани с правомощията на общината по Закона за защитените територии.

За изпълнение на препоръката със Заповед № 01-1280 от 22.06.2023 г. на кмета на община Самоков се утвърждават изменения и допълнения в Устройствения правилник на общинска администрация - гр. Самоков, които регламентират функции и отговорности, свързани с правомощията на общината по Закона за защитените територии. В чл. 15, т. 21 от Правилника е регламентирано заместник кмета по „Хуманитарни дейности, екология, търговия, туризъм, общинска собственост“ да координира действията свързани с опазване и защита на природните паркове на територията на община Самоков. На дирекция „Хуманитарни дейности, екология, търговия, туризъм и общинска собственост“ в т.12 на чл. 38 е определено да осъществява всички необходими функции по защита на природните паркове на територията на община Самоков, като осъществява съвместни проверки с кметовете, респ. кметски наместници на селата, попадащи в съответната защитена територия и следи за спазване разпоредбите на Закона за защитените територии.⁵⁴

Със Заповед № 01-1279 от 22.06.2023 г., издадена от кмета на община Самоков са определени служители към общината, които да извършват проверки и да следят за спазване на административнонаказателните разпоредби от Закона за защитените територии и при установено нарушение да съставят акт за установяване на административно нарушение.⁵⁵

Препоръка 1 е изпълнена.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осъществената проверка за изпълнението на препоръките, дадени с одитен доклад № 0300100921 за извършен одит на изпълнението „Ефективност при управлението на Природен парк „Витоша“, за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2021 г., показва:

а) От дадените 8 (осем) препоръки към министъра на околната среда и водите:

- 3 (три) препоръки са изпълнени;
- 1 (една) препоръка е частично изпълнена;
- 3 (три) препоръки са в процес на изпълнение;
- 1 (една) препоръка не е изпълнена.

б) Всички 3 (три) препоръки, адресирани към министъра на земеделието и храните са изпълнени.

в) Всички 5 (пет) препоръки, адресирани към изпълнителния директор на ИАГ са изпълнени.

г) Всички 2 (две) препоръки, адресирани към кмета на Община Перник са изпълнени.

д) Препоръката, адресирана към кмета на Община Самоков е изпълнена.

В хода на проверката са събрани 5 (пет) одитни доказателства.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е изготвен при спазване на Рамката за професионални становища, издадена от Комитета за професионални стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ, Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата.

⁵⁴ Одитно доказателство № 5 и № 5.1.

⁵⁵ Одитно доказателство № 5 и № 5.1.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е приет на основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата, с Решение № 043 на Сметната палата от 05.02.2025 г.

ОПИС НА ДОКАЗАТЕЛСТВОТА

№	Доказателства	Брой листа и електронни носители
1.	Писма отговор рег. № 17-173 от 08.10.2024 г., доп. с рег. № 17-173 от 16.10.2024 г., с приложения:	
1.1.	-Заповед № РД 09-1083/14.10.2024 г. на министъра на земеделието и храните за определяне на състав, задачи и начин на работа на Междуведомствена работна група (МРГ) за решаване на проблеми, произтичащи от сградния фонд, собственост на МЗХ, „Югозападно държавно предприятие“ (ЮЗДП), гр. Благоевград и неговите териториални поделения и на Изпълнителна агенция по горите (ИАГ) и нейните специализирани териториални звена, находящ се на територията на Природен парк „Витоша“, с която е отменена предходната заповед № РД 09-814/18.10.2017 г.	
1.2.	-Споразумение с № ПО-01-11/10.02.2022 г. и ДПП03-175/02.2022 г. между ЮЗДП, гр. Благоевград и ДПП „Витоша“; -Заповед № РД 49-370/14.10.2024 г. на министъра на земеделието и храните за определяне на реда за разработване, утвърждаване и отчитане на плановете за съвместни дейности, разработени в изпълнение на сключени споразумения за сътрудничество между държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите и дирекциите на природните паркове.	1 бр. диск
1.3.	-Писмо рег. индекс № 0407-465/13.11.2023 г. на МЗХ до министъра на финансите; Справка за отразяване на становищата, получени след съгласуване по чл. 32 от УПМСНА (2024 г.) -Писмо рег. индекс № 0407-346/13.09.2024 г. на МЗХ до МФ; Обяснителна записка към приложение № 2и - разшифровка на капиталовите разходи/трансфери за периода 2024-2028 г. на МЗХ; Справка издръжка и капиталови разходи (2025 г.) -Договор за наем № 1/14.01.2019 г. за почивен дом „Ведра“ и допълнително споразумение № 1/04.04.2023г. (договор ПО-04-1/05.04.2023 г.) към Договор за наем № 1/14.01.2019 г.; -Заповед № РД-41-9/31.03.2023 г. на министъра на земеделието за прехвърляне управлението на почивен дом „Ведра“ от МЗм на ЮЗДП, гр. Благоевград; -Писмо рег. индекс № 70-4941/12.03.2024 г. на министъра на земеделието и храните до областния управител на Област София; -Писмо рег. индекс № 70-501/13.09.2024 г. на МЗХ, изх. № 04-01-653/13.09.2024 г. на директора на ЮЗДП, гр. Благоевград до министъра на земеделието и храните	
2.	Писмо отговор рег. ИАГ-24297 от 08.10.2024 г. с приложения: по т. 1, 2 и 3 -длъжностни характеристики – 2 бр., за главен експерт „Връзки с обществеността“ и главен експерт „Реализиране на проекти и връзки с донори“ -Правилник за дейността на Консултативния съвет към Дирекция Природен парк „Витоша“ от 10.07.2024 г.	
2.1.	Писмо отговор рег. ИАГ-26099 от 29.10.2024 г. с приложения: <u>по т. 4</u> -писмо рег.ИАГ-25903 от 25.10.2024 г. до главния секретар на МЗХ относно проект на Устройствен правилник на природните паркове в България, за публикуване на Портала за обществена консултация; -Проект на Устройствен правилник на природните паркове в България по т. 5 -Заповед № ЗАП-991 от 29.10.2024 г. на изпълнителния директор на ИАГ	Електронен носител
3.	Писмо отговор рег. № 50-00-1-6 от 09.10.2024 г. от министъра на околната среда и водите, с приложения на електронен носител:	
3.1.	-Заповед № РД-193 от 14.03.2024 г. за създаване на работна група за извършване на функционален анализ	
3.2.	Електронно писмо на МОСВ от 18.10.2024 г. с приложени 5 бр. заповеди: -Заповед № РД-973 от 8 декември 2023 г. и Заповед № РД-184/08.03.2024 г. (за изм. и доп. на Заповед № РД-973 от 8 декември 2023 г.) на министъра на околната среда и водите за определяне на работна група за изготвяне на предложение за изменение и допълнение на Наредбата за разработване на плановете за управление на защитени територии; -Заповед № РД-261 от 29.03.2024 г. за възлагане на извършване на одитен ангажимент за увереност с предмет „Оценка на изпълнението на нормативните изисквания в управлението на природните паркове“ в дирекция НСЗП в МОСВ за периода 01.01.2022 г. - 01.03.2024 г. -Заповед № РД-90/01.02.2024 г. и Заповед № 224/20.03.2024 г. (за изм. Заповед № РД-90/01.02.2024 г.) на министъра на околната среда и водите за извършване на плана	1 бр. диск Електронен носител

	проверка в Дирекция „Национална служба за защита на природата“ и Регионалните инспекции по околната среда и водите	
3.3.	-Писмо изх. № ДПП 03-00374 от 27.03.3034 г. от директора на ДПП Витоша до МОСВ за изпращане на първоначален работен вариант на проект за план за управление, за предварително разглеждане; -Писмо изх. № 95-00-3164 от 31.07.2023 г. от директора на дирекция НСЗП до ГД ОПОС на МОСВ относно разработване на планове за управление на природни паркове, резервати и поддържани резервати; -Писмо изх. № 95-00-3164/13.07.2023 г. от директора на дирекция НСЗП до ГД ОПОС на МОСВ относно финансиране на планове за управление; -Протокол от проведена среща в МОСВ на 24.01.2024 г. между НСЗП, ИАГ и ДПП Витоша във връзка с действие по актуализиране плана за управление на ДПП Витоша; -Длъжностни характеристики 5 бр. и 1 бр. функционална характеристика на дирекция НСЗП	
3.4.	Документи във връзка с осъществен от дирекция „Вътрешен одит“ на МОСВ одитен ангажимент за увереност в дирекция НСЗП за периода 01.01.2022 г.-31.01.3.2024 г. -Писма от дирекция „Вътрешен одит“ на МОСВ - изх. № 95-00-4539 от 16.09.2024 г. до министъра на околната среда и водите, и изх. № 95-00-4539 от 17.09.2024 г. до дирекция НСЗП, за изпращане на окончателен одитен доклад; -Одитен доклад № ОАУ 2401 от м. 09.2024 г., -Писмо 95-00-4539/04.10.2024 г. от дирекция НСЗП до дирекция „Вътрешен одит“ относно одитен доклад № ОАУ 2401 от м. 09.2024 г. -План за действие за изпълнение на дадени препоръки в доклад № ОАУ 2401	
3.5.	Документи във връзка с осъществена проверка от Инспектората на МОСВ -Доклад № 95-00-480/25.04.2024 г. на Инспектората на МОСВ за извършена планова проверка в НСЗП и РИОСВ в чийто обхват попадат природните паркове; -Писма от инспектората на МОСВ до НСЗП, РИОСВ и Дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси“ за изготвен доклад от извършената проверка, резултати и препоръки; -Писма с изх. № 95-00-480 от 17.09.2024 г. и от 26.09.2024 г. от дирекция НСЗП до Инспектората на МОСВ относно изпълнени препоръки от доклад за извършена проверка, с приложения длъжностни характеристики и функционална характеристика	
3.6.	-Проект на Постановление за изменение и допълнение на Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, приета с Постановление № 7 на Министерския съвет от 2000 г. (обн. в ДВ бр. 13 от 2000 г., изм. и доп., бр. 55 от 2012 г., бр. 55 от 2017 г., бр. 9 от 2024 г.)	
3.7.	Документи относно публично обсъждане на изпълнението на плановете за управление на националните и природни паркове, в т.ч. относно ПП Витоша: -Писма изх. № 3847 от 24.04.2024 г., изх. № 3631 от 17.04.2024 г. и изх. № 5409 от 20.06.2024 г. на РИОСВ относно провеждане на публично обсъждане на планове за управление; -Доклад от директор на дирекция НСЗП изх. № 95-00-480 от 16.09.2024 г. относно изменение на функционална характеристика на дирекция НСЗП	
3.8.	-Проект на Постановление за изменение и допълнение на Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, приета с Постановление № 7 на Министерския съвет от 2000 г. (обн. в ДВ бр. 13 от 2000 г., изм. и доп., бр. 55 от 2012 г., бр. 55 от 2017 г., бр. 9 от 2024 г.)	
4.	Писмо отговор рег. № 24/СЛУ-6988-3 от 07.10.2024 г. от кмета на община Перник, с приложения: -Заповед № 2176/26.10.2023 г. за определяне на отговорни длъжностни лица; -Констативен протокол от проверка с констатации и решения	
4.1.	Електронно писмо от 15.10.2024 г., с приложения: -Устройствен правилник на Общинска администрация гр. Перник, посл. изм. и доп. със Заповед № 2295/15.11.2023 г.; -Заповед № 2337/20.11.2023 г. за определяне на лица, осъществяващи контрол върху територията на община Перник, попадаща в границата на ПП Витоша; -Вътрешни правила за опазване и контрол на горските територии, собственост на община Перник, от 2023 г.	Електронен носител
5.	Писмо отговор рег. № ОСК24-ДИ11-519 от 17.10.2024 г. от кмета на община Самоков, с приложения: -Заповед № 01-1279/22.06.2023 г. за определяне на отговорни длъжностни лица за извършване на проверки и съставяне АУАН; -Заповед № 01-1280/22.06.2023 г. за утвърждаване изменения в УП на ОАСамоков; -Длъжностни характеристики 2 бр.; -Устройствен правилник на общинската администрация община Самоков – от 2013 г.	

5.1.	Писмо отговор рег. № ОСК24-ДИ11-522-1 от 24.10.2024 г. от кмета на община Самоков с приложен Устройствен правилник на общинска администрация - гр. Самоков“, 2023 г.	
------	--	--